

Transparantie in Culture of Care

Culture of Care is een breed, moeilijk grijpbaar begrip. Binnen de proefdierkunde wordt de term Culture of Care gebruikt om aan te geven dat er ingezet wordt op verbetering van dierenwelzijn, wetenschappelijke kwaliteit, zorg voor het personeel en transparantie richting belanghebbenden [1]. Om inzicht te krijgen in de Culture of Care van een organisatie is het van belang om elementen en initiatieven van die zorgcultuur in beeld te brengen. Daarmee kan gekeken worden waar nog blinde vlekken van zijn, dan wel waar ruimte is voor verbetering.

Judith van Luijk¹, Annick de Moor¹, Koen Stegmeijer¹, Cyrille Krul², Jan-Bas Prins^{1,3}

¹ Beyond Animal Testing Index, Leiden Universitair Medisch Centrum, ² Kenniscentrum Gezond en Duurzaam Leven/Innovative Testing in Life Sciences & Chemistry, Hogeschool Utrecht, ³ Leiden Universitair Medisch Centrum en het Francis Crick Institute (Londen, VK). Contactpersoon A.K.R.van_Luijk@lumc.nl

De 'Beyond Animal Testing Index' (BATI) is een instrument waarmee inspanningen op het gebied van vermindering, vervanging en verfijning van dierproeven (de 3V's) en de transitie naar proefdiervrije innovatie (TPI) van organisaties die dierproeven uitvoeren, in beeld gebracht worden. Vervolgens kunnen organisaties hierop ook met elkaar vergeleken worden. Het uitgangspunt van de BATI is hierbij nadrukkelijk niet om te veroordelen, maar juist om verbetering te stimuleren, elkaar te inspireren en successen te belonen.

Momenteel wordt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een pilotstudie met de BATI uitgevoerd door het BATI-projectteam. Tijdens deze pilot wordt het prototype van de BATI getest bij drie Nederlandse universiteiten en Universitair Medische Centra (UMC's). Dit gebeurt door zoveel mogelijk informatie over de vijf hoofdonderwerpen (zie domeinen in Afb. 1) te verzamelen uit bestaande documenten (zoals beleidsplannen en jaarverslagen) en middels interviews. De resultaten worden gebruikt om de BATI door te ontwikkelen tot een volwaardige versie waarmee inspanningen van organisaties daadwerkelijk onderling vergeleken kunnen worden.

Waarom de BATI?

De BATI kan gezien worden als een meetmethode waarmee zichtbaar gemaakt kan worden wat organisaties doen op het gebied van de 3V's en TPI. Uit documentatie en interviews vormt de BATI een gestructureerd en inzichtelijk beeld van een organisatie. Organisaties kunnen deze inzichten gebruiken om zich te verbeteren. Daarnaast kunnen ze door vergelijking met andere organisaties ideeën krijgen voor verdere optimalisatie. Het is de

bedoeling om iedere twee jaar de BATI uit te voeren en een editie van de resultaten uit te brengen. Hierdoor kunnen de ontwikkelingen op gebied van 3V's en TPI over de tijd gevolgd worden. Het is de verwachting dat bij iedere volgende ronde de resultaten op de vijf domeinen steeds verder optimaliseren, wat goed nieuws is voor het welzijn van het dier en de transitie naar proefdier vrije innovaties. Met het publiceren van de resultaten draagt de BATI bij aan de transparantie over dierproeven, wat ten goede komt aan o.a. het maatschappelijk debat.

Opbouw en testen van de BATI

De methodologie alsook de beoogde doelen van de BATI zijn gebaseerd op de 'Access to Medicine Index' (AMI) [2]. De AMI is een internationale meetmethode die overzicht geeft van de initiatieven van geneesmiddelenfabrikanten om ook ontwikkelingslanden van hun producten, zoals vaccins, te voorzien. De AMI bestaat nu ruim tien jaar en heeft laten zien wat de kracht van een dergelijke index kan zijn. Zo is er meer aandacht gekomen voor de ontwikkeling van behandelingen van zeldzame ziektes en heeft de AMI-samenwerking tussen bedrijven bevorderd om tot betere, betaalbare, en daarmee toegankelijker medicijnen te komen. Ook laat de AMI zien waar er nog onvoldoende ontwikkelingen zijn en waar er dus nog kansen liggen voor verbetering. Hierdoor ontstaat er een gezonde competitie en een stimulans voor organisaties om te blijven verbeteren en optimaliseren.

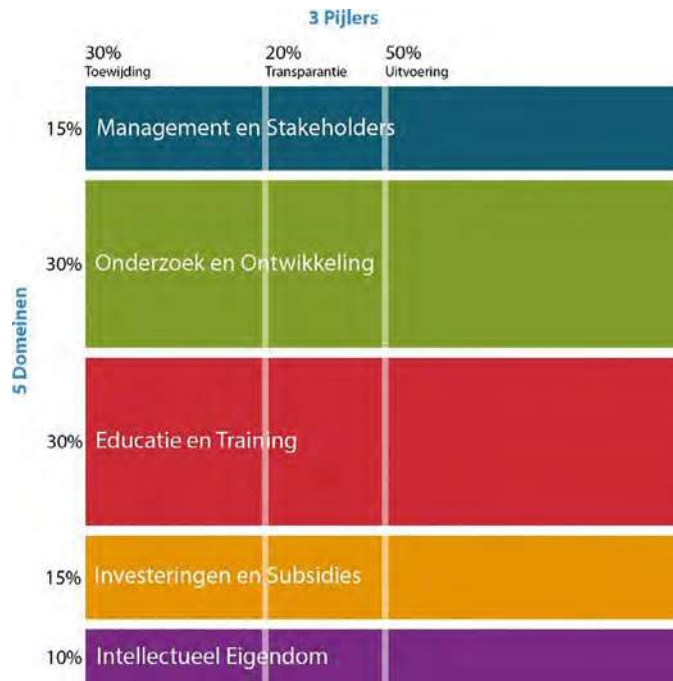
De BATI beoogt op een vergelijkbare manier ontwikkelingen op het gebied van proefdier vrije innovatie en 3V's in beeld te brengen en te stimuleren. De BATI maakt inzichtelijk wat er al gebeurt, wat vervolgens voor organisatie de mogelijkheid biedt om van elkaar te leren en waar mogelijk samen te werken. De BATI wordt ontwikkeld in samenwerking met de gebruikers zoals de UMC's en universiteiten, maar ook met andere belanghebbende partijen, zoals de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF), Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie (ZonMw), Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), Proefdier vrij en verschillende ministeries vanuit de overheid.

Voor de BATI zijn gegevens over het 3V-beleid en de mate waarin proefdier vrije innovaties worden ontwikkeld en toegepast relevant. Gegevens over verschillende onderdelen van een organisatie worden verzameld in vijf 'domeinen':

1. algemeen management en betrokkenheid van belanghebbenden;
2. onderzoek en ontwikkeling;
3. educatie, training en leven lang leren;
4. investeringen, subsidies en waarderingen, en
5. intellectueel eigendom.

In ieder domein wordt gekeken naar die verschillende actie fases, die we pijlers noemen:

- I. hoe toegewijd of geïmmiteerd de organisatie is aan een domein;
- II. of en op welke manier hier transparant over gerapporteerd wordt, en
- III. of en op welke manier dit tot uiting komt in de uitvoering.

Afbeelding 1. De BATI is gebouwd rondom vijf domeinen: (A) management en stakeholders, (B) onderzoek en ontwikkeling, (C) educatie en training, (D) investeringen en subsidies, en (E) intellectueel eigendom. Elk domein wordt beoordeeld aan de hand van drie pijlers: (I) toewijding (II) transparantie en (III) uitvoering. De inzet en prestaties van de organisaties in elk domein worden gemeten aan de hand van indicatoren die gerelateerd zijn aan een van de drie pijlers. De gegeven percentages zijn een voorlopige indicatie van hoe zwaar de onderdelen in de uiteindelijke beoordeling zullen gaan meewegen.

Afbeelding 1 toont de relatie tussen domeinen en pijlers; meer achtergrondinformatie over de opbouw en methodologie achter de BATI is te vinden op de website [3].

BATI en Culture of Care

De BATI is niet specifiek gericht op aspecten van Culture of Care. Toch heeft dit instrument de potentie om initiatieven en hiaten op het gebied van Culture of Care in beeld te brengen. Culture of Care wordt gekenmerkt door de betrokkenheid en toewijding door alle lagen van de organisatie heen. In de BATI wordt onder meer gekeken naar het beleid van een organisatie op gebied van de 3Vs en TPI en hoe zich dat in de praktijk vertaalt. Belangrijke thema's die zowel binnen culture of care alsook binnen de BATI terugkomen zijn o.a. onderzoek, onderwijs en transparantie (Afb 1).

Voor een optimale ontwikkeling en toepassing van proefdiervrije innovaties en de 3V's binnen onderzoek is een cultuur nodig waarin dit ook mogelijk is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een helder en ook goed gecommuniceerd en uitgevoerd beleid hierover. Waar wordt op grote lijnen ingezet bij de transitie naar proefdiervrije innovatie? Welke stappen worden daarin

ondernomen? En is hierbij ook aandacht voor scholing en samenwerking, zowel binnen als buiten de organisatie.

'Care of Staff' is een belangrijk element binnen het concept Culture of Care. Tot Care of Staff worden onder andere de fysieke en mentale gezondheid gerekend, maar ook adequate training en bijscholing. In het domein Onderzoek en Ontwikkeling van de BATI wordt gekeken naar of medewerkers zich gesteund voelen binnen de organisatie, bijvoorbeeld door gehoord te worden wanneer en zorgen zijn over dierenwelzijn of wanneer er ideeën zijn voor verbetering. Alleen luisteren is hierbij uiteraard niet voldoende. Om ideeën om te zetten naar acties zijn ook tijd en financiële middelen nodig, om de juiste kennis en benodigde faciliteiten op te bouwen.

Naast onderzoek en ontwikkeling is ook kennisontwikkeling een belangrijk thema. Het domein Educatie en Training is gericht op een leven lang leren. Hierbij wordt er gekeken naar op welke manier er aandacht is voor de 3V's en proefdiervrije technieken binnen het onderwijscurriculum en op welke manier er bijscholingsactiviteiten georganiseerd worden voor het eigen personeel. Ook wordt er gekeken naar op welke manier kennis en ervaringen buiten de organisatie worden gedeeld, bijvoorbeeld op congressen (biotechnische dagen) of via trainingen.

De BATI kan inzicht geven hoe het met de Culture of Care van organisaties gesteld is. Daarmee wordt Culture of Care transparant voor de organisatie zelf, voor andere vergelijkbare organisaties in binnen- en buitenland en voor belanghebbenden in de samenleving. De BATI schept, door een gezonde competitie, een klimaat waarin mensen binnen een organisatie geïnspireerd en gestimuleerd worden om gezamenlijk te leren, te verbeteren en te groeien.

Werk je mee aan de BATI?

Net zoals bij de AMI wordt ook bij de BATI de methodologie in samenspraak met de deelnemende organisaties en andere belanghebbenden opgesteld en verfijnd. Wil je hierin meedenken? Neem dan contact op met BATI-projectleider Judith van Luijk of volg de ontwikkelingen en aankomende activiteiten via de website [3].

De resultaten van deze pilot zullen worden gepresenteerd tijdens het '11th World Congress on Alternatives and Animal Use in the Life Sciences' dat in augustus 2021 online zal plaatsvinden. Daarnaast zullen de resultaten ook gepubliceerd worden als wetenschappelijke publicatie en in Biotechniek.

Bronnen

1. <https://norecopa.no/more-resources/culture-of-care>
2. <https://accessmedicinefoundation.org/>
3. www.beyondanimaltesting.org